

Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/**(pristojnosti in naloge pokrajine z uvodnimi pojasnili)**

(osnutek)

K a z a l o:

1	Pregled pristojnosti in nalog pokrajine po Zakonu o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/	1
1.1	Pravna podlaga	1
1.2	Pristojnosti in naloge pokrajinskega sveta po Zakonu o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/	2
1.2.1	Akti pokrajinskega sveta po Zakonu o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/	2
1.3	Pristojnosti in naloge predsednika pokrajine po Zakonu o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/	3
1.3.1	Akti predsednika pokrajine po Zakonu o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/	4
1.4	Pristojnosti in naloge pokrajinske uprave po Zakonu o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/	4
2	Ocena finančnih in drugih posledic izvajanja določil Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/	5
3	Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam pokrajine s predlogom sprememb in dopolnitev Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/	5
3.1	Določanje javnega interesa za kulturo	5
3.2	Uresničevanje javnega interesa za kulturo	5
3.3	Zagotavljanje kulturnih dobrin kot javnih dobrin	6
3.3.1	Javni zavod na področju kulture	6
3.3.1.1	Financiranje javnih zavodov	6
3.3.1.2	Posebne določbe za vodenje in upravljanje javnega zavoda	6
3.4	Podpora kulturnim projektom	7
3.5	Razmejitev med državo in lokalnimi skupnostmi pri zagotavljanju javnih kulturnih dobrin	7
3.6	Pristojnosti pokrajin	7
3.7	Javna infrastruktura na področju kulture	8
3.8	Pogodbe o financiranju v javnem interesu za kulturo	9
3.8.1	Postopki javnega poziva in javnega razpisa	9
3.8.1.1	Postopek javnega poziva	10
3.8.1.2	Postopek javnega razpisa	10
	Ključne besede	11
	Uporabljene kratice	11
	Viri	11

1 Pregled pristojnosti in nalog pokrajine po Zakonu o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/

1.1 Pravna podlaga

tč.	predpisi, ki so podlaga za sprejem predpisa	določba	pojasnilo
1	Ustava Republike Slovenije /Ustava RS/ Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a		
tč.	predpis	določba	pojasnilo
1.1	Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/ Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18-ZNOrg		1

1.2 Pristojnosti in naloge pokrajinskega sveta po Zakonu o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/

tč.	pristojnosti in naloge pokrajinskega sveta	določba	pojasnilo
1	Sprejme letni program za kulturo.	9. člen 14. člen*	2
2	Sprejme letni izvedbeni načrt javnega interesa za kulturo, ki obsega finančni načrt z obrazložitvijo.	9. člen 22. člen	2
3	Sprejme odlok o ustanovitvi javnega sklada ali javne agencije za izvajanje javnega interesa za kulturo.	22. člen	3
4	V proračunu zagotovi sredstva za financiranje javnih skladov in javnih agencij.	23. člen	4
5	Ustanovi javni zavod na področju kulture.	26. člen	7
6	V proračunu zagotovi sredstva za financiranje javnega zavoda na področju kulture.	31. člen	8
7	Poda predhodno mnenje k strateškemu načrtu javnega zavoda.	35. člen	10
8	Imenuje in razrešuje direktorja javnega zavoda.	36. člen 37. člen	10
9	Imenuje vršilca dolžnosti javnega zavoda, če direktorju predčasno preneha mandat in se ne izpelje redni postopek imenovanja.	38. člen	10
10	Imenuje predstavnike v svet javnega zavoda.	42. člen	11
11	V proračunu zagotovi sredstva za podporo kulturnim projektom.	61. člen	12
12	Občini, ki zagotavlja javne kulturne dobrine širšega pomena ali je ustanoviteljica javnega zavoda, ki zagotavlja javne kulturne dobrine širšega pomena, tudi za potrebe prebivalcev sosednjih ali vseh občin v pokrajini, in je to v javnem interesu pokrajine, zagotavlja ustrezna dodatna sredstva v proračunu pokrajine.	67. člen*	14
13	V proračunu zagotovi dodatna sredstva za delovanje državnega javnega zavoda za kulturo, ki zagotavlja javne kulturne storitve, ki so v interesu pokrajine.	68. člen*	14
14	Sprejme sklep o tem, katere nepremičnine in oprema so namenjene kulturi.	70. člen	15
15	V odloku o ustanovitvi javnega zavoda za kulturne dejavnosti določi nepremičnine in opremo, ki se dajo kot del javne kulturne infrastrukture v upravljanje javnemu zavodu za izvajanje dejavnosti, za katero je ustanovljen.	73. člen*	16
16	Sprejme akt o javnem razpisu za uporabo javne infrastrukture na področju kulture.	74. člen	17
17	Na predlog župana ugotovi obstoj javnega interesa za najem nepremičnine v zasebni lasti za izvajanje javnega kulturnega programa ali kulturnega projekta v javnem interesu.	78.a člen	17
18	Odloči o neodplačnem prenosu javne kulturne infrastrukture na drugo pravno osebo javnega prava ali ustanovo, če je to v javnem interesu.	77. člen	17
19	Na podlagi lokalnega programa za kulturo sprejme sklep o ugotovitvi javnega interesa za neodplačni prenos kulturne infrastrukture na drugo pravno osebo javnega prava ali ustanovo.	77. člen	17

* Predlog sprememb in dopolnitev zakona.

1.2.1 Akti pokrajinskega sveta po Zakonu o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/

tč.	akti pokrajinskega sveta	določba	pojasnilo
1	Letni program za kulturo.	9. člen 14. člen*	2
2	Letni izvedbeni načrt javnega interesa za kulturo, ki obsega finančni načrt z obrazložitvijo.	9. člen 22. člen	2
3	Odlok o ustanovitvi javnega sklada ali javne agencije za izvajanje javnega interesa za kulturo.	22. člen	3
4	Proračun pokrajine.	23. člen 31. člen	4, 8, 12, 14

		61. člen	
		67. člen*	
		68. člen*	
5	Odlok o ustanovitvi javnega zavoda na področju kulture.	26. člen	7
6	Mnenje k strateškemu načrtu javnega zavoda.	35. člen	10
7	Sklep o imenovanju/razrešitvi direktorja javnega zavoda.	36. člen	10
		37. člen	
8	Sklep o imenovanju vršilca dolžnosti javnega zavoda.	38. člen	10
9	Sklep o imenovanju predstavnikov v svet javnega zavoda.	42. člen	11
10	Sklep o tem, katere nepremičnine in oprema so namenjene kulturi.	70. člen	15
11	Odlok o javnem razpisu za uporabo javne infrastrukture na področju kulture.	74. člen	17
12	Sklep o neodplačnem prenosu javne kulturne infrastrukture na drugo pravno osebo javnega prava ali ustanovo, če je to v javnem interesu.	77. člen	17
13	Sklep o ugotovitvi javnega interesa za neodplačni prenos kulturne infrastrukture na drugo pravno osebo javnega prava ali ustanovo.	77. člen	17

* Predlog sprememb in dopolnitev zakona.

1.3 Pristojnosti in naloge predsednika pokrajine po Zakonu o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJK/

tč.	pristojnosti in naloge predsednika pokrajine	določba	pojasnilo
1	Sklene pogodbo o financiranju javnega interesa za kulturo s pristojnim ministrstvom.	67. člen	14
2	Sklene pogodbo o financiranju javnega interesa za kulturo z državnim javnim zavodom za kulturo.	68. člen*	14
3	Poda predlog za zaznambo nepremičnin v zemljiški knjigi kot javna kulturna infrastruktura.	70. člen	15
4	Posreduje sklep o tem, katere nepremičnine in oprema so namenjene kulturi, ministrstvu, pristojnemu za kulturo.	70. člen	15
5	Sklene pogodbo o financiranju javnega interesa za kulturo za upravljanje javne kulturne infrastrukture.	74. člen	17
6	Pokrajinskemu svetu poda predlog za najem nepremičnine v zasebni lasti za izvajanje javnega kulturnega programa ali kulturnega projekta v javnem interesu.	78.a člen	17
7	Z lastnikom nepremičnine v zasebni lasti sklene najemno pogodbo za izvajanje javnega kulturnega programa ali kulturnega projekta v javnem interesu.	78.a člen	17
8	S pravno osebo oziroma posameznikom, ki je izvajalec javnega kulturnega programa oziroma kulturnega projekta oziroma z drugimi pokrajinami ali občinami sklene pogodbo o financiranju v javnem interesu za kulturo.	93. člen*	18
9	Objavi javni poziv oziroma javni razpis za posamezno vrsto kulturnih programov ali kulturnih projektov.	104. člen	22
10	Sprejme sklep o začetku postopka za izbiro kulturnih programov in projektov, s katerim določi vrsto postopka, datum objave in besedilo razpisa.	104. člen	22
11	Imenuje strokovno komisijo za strokovno presojo in ocenjevanje predlogov kulturnih programov in kulturnih projektov	20. člen 105. člen 112. člen 119. člen	23
12	Na predlog strokovne komisije izda odločbo o zavrnitvi vloge.	113. člen	28
13	Na predlog strokovne komisije izda odločbo o sprejemu programa oz. projekta v financiranje.	113. člen	28
14	S sklepom zavrže nepravočasne ali nepopolne vloge oz. vloge, ki jih ni vložila upravičena oseba.	111. člen	26
15	Izmed uradnikov imenuje eno ali več komisij za odpiranje vlog v postopku izbire kulturnih programov ali projektov	117. člen	30
16	S sklepom zavrže nepravočasne ali nepopolne vloge oz. vloge, ki jih ni vložila upravičena oseba.	117. člen	30

17	Na predlog strokovne komisije o ustreznih vlogah z istega področja na posamezen javni razpis izda eno odločbo, s katero odloči, katere kulturne programe oziroma kulturne projekte se sprejme v financiranje ter v kakšnem deležu in katere ne.	120. člen	32
18	V primeru sprostitev ali povečanja proračunskih sredstev lahko župan izda novo odločbo, s katero se na podlagi rezervne liste (iz tretjega odstavka 119. člena ZUJIK) odobri financiranje že zavrnjenega kulturnega projekta oziroma kulturnega programa ali poveča obseg sofinanciranja že odobrenega kulturnega programa oziroma kulturnega projekta.	120. člen	32

* Predlog sprememb in dopolnitev zakona.

1.3.1 Akti predsednika pokrajine po Zakonu o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/

tč.	akti predsednika pokrajine	določba	pojasnilo
1	Pogodba o financiranju javnega interesa za kulturo s pristojnim ministrstvom.	67. člen	14
2	Pogodba o financiranju javnega interesa za kulturo z državnim javnim zavodom za kulturo.	68. člen*	14
3	Pogodba o financiranju javnega interesa za kulturo za upravljanje javne kulturne infrastrukture.	74. člen	17
4	Najemna pogodba za izvajanje javnega kulturnega programa ali kulturnega projekta v javnem interesu.	78.a člen	17
5	Pogodba o financiranju v javnem interesu za kulturo.	93. člen*	18
6	Javni poziv oziroma javni razpis za posamezno vrsto kulturnih programov ali kulturnih projektov.	104. člen	22
7	Sklep o začetku postopka za izbiro kulturnih programov in projektov, s katerim določi vrsto postopka, datum objave in besedilo razpisa.	104. člen	22
8	Sklep o imenovanju strokovne komisije za strokovno presojo in ocenjevanje predlogov kulturnih programov in kulturnih projektov.	20. člen 105. člen 112. člen 119. člen	23
9	Odločba o zavrnitvi vloge.	113. člen	28
10	Odločba o sprejemu programa oz. projekta v financiranje.	113. člen	28
11	Sklep o zavrženju nepravčasne ali nepopolne vloge oz. vloge, ki jih ni vložila upravičena oseba.	111. člen	26
12	Sklep o zavrženju nepravčasne ali nepopolne vloge oz. vloge, ki jih ni vložila upravičena oseba.	117. člen	30
13	Odločba, s katero odloči, katere kulturne programe oziroma kulturne projekte se sprejme v financiranje ter v kakšnem deležu in katere ne.	120. člen	32

* Predlog sprememb in dopolnitev zakona.

1.4 Pristojnosti in naloge pokrajinske uprave po Zakonu o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/

tč.	pristojnosti in naloge pokrajinske uprave	določba	pojasnilo
1	Pripravi strokovne podlage za sklep o objavi javnega poziva ali javnega razpisa za zbiranje predlogov javnih kulturnih programov in kulturnih projektov, ki se financirajo iz javnih sredstev.	104. člen	22
2	Sprejem, evidentiranje in priprava vlog za strokovno presojo (sestava zapisnika).	110. člen 111. člen	26
3	Pripravi poročilo, ki kratko povzame vlogo in opiše vsebino kulturnega projekta, ki je njen predmet.	111. člen	26

2 Ocena finančnih in drugih posledic izvajanja določil Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/

Izvajanje določil Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/ ima finančne posledice za državni proračun v okviru prerazporeditve finančnih sredstev med državo in pokrajino v sorazmerju z decentraliziranimi pristojnostmi.

Okvirna ocena sredstev za financiranje pristojnosti in nalog po določilih Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/ znaša ... EUR.

3 Uvodna pojasnila k pristojnostim in nalogam pokrajine s predlogom sprememb in dopolnitev Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/

1 Javni interes za kulturo, organ, ki so zanj pristojni in odgovorni, ter mehanizme za uresničevanje javnega interesa za kulturo določa Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/.

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/

V 2. členu Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/ se doda nova enajsta alineja, ki se glasi:

'- lokalna skupnost pomeni pokrajine in občine, lokalna raven pokrajinsko in občinsko raven, lokalni program pa pokrajinski in občinski program, če ni s tem zakonom drugače določeno.'

3.1 Določanje javnega interesa za kulturo

2 Kot določa ZUJIK lokalna skupnost sprejme svoj lokalni program za kulturo za obdobje štirih let, pri čemer lahko program vsebuje tudi dolgoročne usmeritve, ki presegajo to obdobje. Lokalne skupnosti v katerih živijo avtohtona italijanska ali madžarska narodna skupnost ali romska skupnost, v pripravo lokalnega programa za kulturo vključijo navedene skupnosti. Glede vsebine lokalnega programa za kulturo se smiselno uporabljajo določbe ZUJIK o nacionalnem programu za kulturo- Lokalnim skupnostim, razen mestnim občinam, ni treba sprejeti lokalnega programa za kulturo, če opredelijo javni interes na področju kulture, prioritete, ukrepe ter cilje in kazalce za njihovo doseganje v drugem dokumentu razvojnega načrtovanja lokalne skupnosti. Dve ali več lokalnih skupnosti lahko oblikujejo skupni program za kulturo, ki ga sprejmejo pristojni organi lokalnih skupnosti (14. člen ZUJIK).

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/

V 14. členu Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/ se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

'Pokrajinski program za kulturo mora upoštevati cilje in prioritete nacionalnega programa za kulturo.'

3.2 Uresničevanje javnega interesa za kulturo

3 Javni interes za kulturo temelji na zagotavljanju javnih kulturnih dobrin, s katerimi se uresničuje kulturni razvoj Slovenije in slovenskega naroda, za katerega skrbijo Republika Slovenija in lokalne skupnosti. Tako se javni interes za kulturo uresničuje predvsem z zagotavljanjem pogojev za: • kulturno ustvarjalnost, • dostopnost kulturnih dobrin, • kulturno raznolikost, • uveljavljanje in razvoj slovenskega jezika, • slovensko kulturno identiteto, • skupen slovenski kulturni prostor (8. člen ZUJIK). Navedeni javni interes uresničujejo država in lokalne skupnosti samostojno ali pa za izvajanje posamičnih nalog ustanovijo javne sklade ali javne agencije (nosilci javnega interesa). Nosilci javnega interesa delujejo na podlagi zakonodaje, nacionalnega oziroma lokalnega programa za kulturo, strateškega načrta, programa dela ter letnega izvedbenega načrta, ki obsega finančni načrt z obrazložitvijo (22. člen ZUJIK).

4 Lokalna skupnost zagotavlja javna sredstva javnim skladom in javnim agencijam v skladu s predpisi s področja javnih skladov, javnih agencij ter predpisi s področja javnih financ za posredne proračunske uporabnike (23. člen ZUJIK).

5 Kot določa ZUJIK, lokalne skupnosti (in država) uresničujejo javni interes za kulturo po ZUJIK zlasti: • z zagotavljanjem kulturnih dobrin kot javnih dobrin in • z načrtovanjem, gradnjo in vzdrževanjem javne kulturne infrastrukture. (24. člen ZUJIK)

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/

V drugem odstavku 24. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/ se črta druga alineja.

3.3 Zagotavljanje kulturnih dobrin kot javnih dobrin

- 6 Lokalne skupnosti v javnem interesu zagotavljajo pogoje za ustvarjanje, posredovanje in varovanje kulturnih dobrin, ki se na trgu ne zagotavljajo v zadostnem obsegu ali kakovosti ali zaradi nedostopnosti najširšemu krogu uporabnikov. Na tem mestu naj opomnimo, da lokalna skupnost zagotavlja javne kulturne dobrine v obliki oziroma na način javne službe in s podporo posamičnim kulturnim projektom ter javnim kulturnim programom. (25. člen ZUJIK)

3.3.1 Javni zavod na področju kulture

- 7 Kadar je v javnem interesu potrebno zagotavljanje javne kulturne dobrine trajno in nemoteno, jih lokalna skupnost zagotavlja neposredno in tako, da ustanovi javni zavod na področju kulture. Navedene javne kulturne dobrine se zagotavljajo kot javne službe ali pod enakimi pogoji in na način, ki velja za javno službo. Pod enakimi pogoji in na način javne službe se zagotavljajo tudi tiste javne kulturne dobrine, ki jih na podlagi večletnega kulturnega programa drugih kulturnih izvajalcev financira država oz. lokalne skupnosti (26. člen ZUJIK). Naj opomnimo, da se za javne zavode na področju kulture uporabljajo predpisi o javnih zavodih, če zakon ne določa drugače (28. člen ZUJIK). Na tem mestu bi posebej opomnili na določilo 73. člena ZUJIK, ki določa, da se z aktom o ustanovitvi javnega zavoda na področju kulture določijo tudi nepremičnine in oprema, ki se dajo kot del javne kulturne infrastrukture v upravljanje javnemu zavodu za izvajanje dejavnosti, za katero je ustanovljen. Lokalna skupnost pa lahko odda del javne infrastrukture v upravljanje javnemu zavodu na področju kulture s pogodbo brez javnega razpisa, če se s tem zagotovi najbolj racionalna uporaba javne kulturne infrastrukture. Javni zavod je dolžan zagotavljati polno izkoriščenost javne kulturne infrastrukture iz prvega odstavka tega člena. Pri oddajanju prostih zmogljivosti imajo prednost kulturni izvajalci za javne kulturne programe ali kulturne projekte, ki so združljivi s področjem dela javnega zavoda (73. člen ZUJIK).

3.3.1.1 Financiranje javnih zavodov

- 8 Javna sredstva za financiranje javnih zavodov zagotovijo njihovi ustanovitelji oziroma soustanovitelji. Poleg tega se javni zavodi financirajo tudi iz nejavnih virov, ki jih izvajalci pridobivajo z opravljanjem javne službe in z opravljanjem drugih dejavnosti. Pri tem opravljanje drugih dejavnosti ne sme ogroziti izvajanja javne službe. Če je več občin ustanovilo javni zavod in če se ne dogovorijo drugače, zagotavljajo javna sredstva v deležih, ki so sorazmerni številu njihovih prebivalcev. Kot določa ZUJIK, se navedena javna sredstva zagotavljajo javnim zavodom na podlagi ustanovitvenega akta po postopku, kot ga določa zakon, ki ureja javne finance za posredne proračunske uporabnike. Višino javnih sredstev za financiranje javnega zavoda pa določi ustanovitelj, upošteva osnove za izračun iz kot jih določa ZUJIK, na podlagi strateškega načrta in iz njega izhajajočega predloga letnega programa dela. Javni zavod dobi javna sredstva v skupnem znesku, v okviru katerega v skladu z akti zavoda samostojno odloča (31. člen ZUJIK).

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/

Drugi odstavek 31. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/ se spremeni tako, da se glasi:

'Če je več občin oziroma pokrajin ustanovilo javni zavod in če se ne dogovorijo drugače, zagotavljajo javna sredstva v deležih, ki so sorazmerni številu njihovih prebivalcev.'

3.3.1.2 Posebne določbe za vodenje in upravljanje javnega zavoda

- 9 Kot določa ZUJIK, so organi javnega zavoda: **1.** direktor, **2.** svet in **3.** strokovni svet (32. člen ZUJIK).
- 10 V skladu z določili 35. člena ZUJIK direktor javnega zavoda sprejmestrategski načrt, ki se sprejme za obdobje petih let, pri čemer lahko vsebuje tudi dolgoročne usmeritve, ki presegajo to obdobje. Strateški načrt javnega zavoda obsega programske usmeritve, opredelitev investicij in investicijskega vzdrževanja ter podlage za kadrovske načrte, ki vključujejo tudi predvidene zunanje sodelavce. K strateškemu načrtu je treba pridobiti predhodno soglasje ustanovitelja in financerja

javnega zavoda. Če ustanovitelj ali večinski financer ne poda predhodnega mnenja k strateškemu načrtu v 45 dneh od njegovega prejema, se šteje, da je mnenje pozitivno. Za večinskega financerja javnega zavoda se šteje država ali lokalna skupnost, ki zagotavlja največji delež javnih sredstev za izvajanje javne službe oziroma program javnega zavoda in hkrati ni njegova ustanoviteljica (35. člen ZUJIK). Direktorja imenuje na podlagi javnega razpisa ustanovitelj javnega zavoda po predhodnem mnenju sveta in strokovnega sveta za dobo petih let z možnostjo ponovnih imenovanj. Poleg javnega razpisa pa lahko ustanovitelj javnega zavoda povabi posamezne kandidate tudi neposredno (36. člen ZUJIK). Ob razlogih, določenih v predpisih o javnih zavodih, se lahko direktorja javnega zavoda predčasno razreši tudi zaradi bistvenih sprememb, kot sta bistveno spremenjena dejavnost, zaradi katere je javni zavod ustanovljen, ali zaradi prenosa ustanoviteljstva. V tem primeru se smiselno uporabljajo določbe, ki urejajo predčasno razrešitev iz ostalih razlogov. V primeru prenosa soustanoviteljstva pa je predčasna razrešitev direktorja dopustna samo, če gre za prevzemnika, katerega delež presega polovico javnih sredstev, ki so potrebna za delovanje javnega zavoda (37. člen ZUJIK). Če direktorju predčasno preneha mandat in se ne izpelje redni postopek imenovanja, imenuje ustanovitelj vršilca dolžnosti, vendar največ za eno leto. Ustanovitelj imenuje vršilca dolžnosti tudi v primeru, da je bil izpeljan javni razpis za imenovanje direktorja, pa se ni nihče prijavil oziroma nihče izmed prijavljenih kandidatov ni bil izbran (38. člen ZUJIK).

- 11 Svet javnega zavoda pa sestavljajo predstavniki ustanovitelja, ki jih izmed strokovnjakov s področja dela javnega zavoda, financ in pravnih zadev imenuje ustanovitelj, in predstavniki delavcev zavoda, ki imajo najmanj enega člana in največ do ene tretjine članov v svetu zavoda. Sestava in način delovanja sveta zavoda se podrobneje določi z aktom o ustanovitvi javnega zavoda (42. člen ZUJIK).

3.4 Podpora kulturnim projektom

- 12 Podpora kulturnim projektom je oblika javnega financiranja, ki je namenjena temu, da se omogoči izvedba posamičnih kulturnih aktivnosti, ki so v javnem interesu (60. člen ZUJIK). Javna sredstva za navedeno financiranje projektov, ki so pomembni za njihovo področje, zagotavljajo lokalne skupnosti. Lokalna skupnost v skladu z ZUJIK sklene z izvajalcem kulturnega projekta pogodbo na podlagi javnega razpisa oziroma javnega poziva po postopku, določenem z ZUJIK (61. člen ZUJIK).

3.5 Razmejitev med državo in lokalnimi skupnostmi pri zagotavljanju javnih kulturnih dobrin

13 Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/

Naslov 1.3. poglavja se spremeni tako, da se glasi:

'1.3. Razmejitev med državo, pokrajinami in občinami pri zagotavljanju javnih kulturnih dobrin'

3.6 Pristojnosti pokrajin

14 Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/

66. člen Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/ se spremeni tako, da se glasi:

'66. člen

(pristojnosti pokrajin in občin)

Pokrajine in občine zagotavljajo najmanj tiste javne kulturne dobrine, ki jih določajo posebni zakoni (knjižničarstvo, varstvo kulturne dediščine, arhivska dejavnost ipd.), podpirajo ljubiteljske kulturne dejavnosti, vključno s tistimi, ki so namenjene kulturni integraciji manjšinskih skupnosti in priseljencev, ter zadovoljujejo tudi druge kulturne potrebe prebivalcev, ki jih ugotovijo s svojimi programi za kulturo.

Ne glede na prejšnji odstavek, pokrajine in občine zagotavljajo tudi javne kulturne dobrine širšega pomena (uprizoritvene umetnosti, vizualne umetnosti, novi mediji ipd.), če je to mogoče glede na objektivne okoliščine, kot so število prebivalcev, gospodarska moč, prostorske in kadrovske zmogljivosti, oziroma če to izhaja iz kulturne tradicije pokrajin in občin.'

67. člen Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/ se spremeni tako, da se glasi:

'67. člen

(javne kulturne dobrine širšega pomena)

Občini, ki zagotavlja javne kulturne dobrine širšega pomena ali je ustanoviteljica javnega zavoda, ki zagotavlja javne kulturne dobrine širšega pomena, tudi za potrebe prebivalcev sosednjih ali vseh občin v pokrajini, in je to v javnem interesu pokrajine, pokrajina zagotavlja ustrezna dodatna sredstva.

Če občina iz prejšnjega odstavka s tem soglaša, lahko pokrajina z odlokom prevzame zagotavljanje javnih kulturnih dobrin širšega pomena na svojem območju in ustanoviteljske pravice v javnem zavodu, skupaj z javno kulturno infrastrukturo in stvarnim premoženjem javnega zavoda oziroma premoženjem, s katerim upravlja javni zavod.

Če vlada na predlog ministra, pristojnega za kulturo, ugotovi, da se v okviru zagotavljanja javnih kulturnih dobrin širšega pomena iz prejšnjih odstavkov tega člena opravljajo posamezne naloge ali programi, ki so v javnem interesu države, z odločbo določi višino in namen dodatnih sredstev, ki se občini ali pokrajini zagotovijo iz državnega proračuna.'

68. člen Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/ se spremeni tako, da se glasi:

'68. člen

(javne kulturne dobrine lokalnega pomena)

Če se občina ali pokrajina z ministrom, pristojnim za kulturo, dogovorita, da javni zavod, ki ga je ustanovila država in ima sedež na območju občine ali pokrajine, zagotavlja javne kulturne dobrine, ki so v interesu občine ali pokrajine, sklene občina ali pokrajina v skladu s 93. členom tega zakona z javnim zavodom pogodbo, s katero mu zagotovi ustrezna sredstva iz svojega proračuna.'

3.7 Javna infrastruktura na področju kulture

15 Nepremičnine in oprema, ki so v javni lasti in so namenjeni kulturi, sestavljajo javno infrastrukturo na področju kulture. Sklep o tem, katere nepremičnine in oprema so namenjene kulturi, sprejme pristojni organ lokalne skupnosti (občinski svet). Navedena nepremičnina se znanu je v zemljiški knjigi kot javna kulturna infrastruktura na predlog pristojnega organa lokalne skupnosti (župan). Evidenco navedenih nepremičnin, ki sestavljajo javno kulturno infrastrukturo, vodi ministrstvo, pristojno za kulturo (70. člen ZUJIK).

16 Kot določa ZUJIK lokalna skupnost načrtuje, gradi in vzdržuje javno kulturno infrastrukturo v njeni lasti (71. člen ZUJIK). Na tem mestu naj opomnimo, da država sofinancira investicije v javno kulturno infrastrukturo lokalnih skupnosti, če ta presega namen, ki ga ima za lokalno skupnost, oziroma zaradi skladnega razvoja Slovenije in je to v javnem interesu države (72. člen ZUJIK). Z aktom o ustanovitvi javnega zavoda na področju kulture se določijo nepremičnine in oprema, ki se dajo kot del javne kulturne infrastrukture v upravljanje javnemu zavodu za izvajanje dejavnosti, za katero je ustanovljen. Lokalna skupnost lahko odda del javne kulturne infrastrukture v upravljanje javnemu zavodu na področju kulture s pogodbo brez javnega razpisa, če se s tem zagotovi najbolj racionalna uporaba javne kulturne infrastrukture (73. člen ZUJIK).

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/

71. člen Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/ se spremeni tako, da se glasi:

'71. člen

(investicije)

Država načrtuje, gradi in vzdržuje javno kulturno infrastrukturo v lasti države, pokrajine načrtujejo, gradijo in vzdržujejo javno kulturno infrastrukturo v lasti pokrajin in občine javno kulturno infrastrukturo v lasti občin.'

17 Pristojni organ lokalne skupnosti (pokrajinski svet) da kulturno infrastrukturo v upravljanje oziroma uporabo drugim pravnim osebam in posameznikom, ki izvajajo javne kulturne programe ali kulturne projekte na podlagi javnega razpisa s pogodbo o financiranju v javnem interesu za kulturo. Navedena javna infrastruktura pa se lahko odda v upravljanje oz. v uporabo organizaciji, ki deluje v javnem interesu brez javnega razpisa. Z namenom zagotavljanja delovnih pogojev s elahko javna kulturna infrastruktura na podlagi javnega razpisa s pogodbo odda v uporabo tudi posameznikom, ki opravljajo kurnitno dejavnost (iz 4. člena ZUJIK) in njihovi projekti niso financirani iz javnih sredstev. Pogodba o upravljanju ali uporabi se sklene za določen čas in se lahko podaljšuje z dodatkom k osnovni pogodbi (74. člen ZUJIK). Javna kulturna infrastruktura se daje v upravljanje ali v uporabo kulturnim izvajalcem in posameznikom brezplačno pod pogojem, da prevzamejo obveznost rednega vzdrževanja, kritja obratovalnih stroškov in drugih stroškov, za katere se stranki dogovorita s pogodbo. Če upravljavec ali uporabnik javne kulturne infrastrukture odda infrastrukturo ali njen del v uporabo javnemu zavodu, javnemu skladu ali javni agenciji s področja kulture ali drugim kulturnim izvajalcem za izvajanje javnih kulturnih programov ali kulturnih projektov, je od njih upravičen zahtevati samo nadomestilo v višini dejanskih dodatnih stroškov, ki so s tem nastali (75. člen ZUJIK). Na tem mestu naj opomnimo, da lahko lokalna skupnost neodplačno prenese javno kulturno infrastrukturo na drugo pravno osebo javnega prava ali ustanovo, če je to v javnem interesu. Javni interes ugotovi pristojni organ lokalne skupnosti (občinski svet) na

podlagi lokalnega programa za kulturo. Namembnosti navedenega premoženja pa ni mogoče spremeniti. V primeru, da premoženja ni mogoče več uporabljati v skladu z njegovim namenom, se vrne v javno kulturno infrastrukturo tistega, ki je premoženje neodplačno prenesel. Bistveni sestavni del pogodbe o neodplačnem prenosu javne kulturne infrastrukture sta opredelitev javnega interesa za neodplačni prenos in prepoved odtujitve in obremenitve za najmanj 30 let. Pogodba o neodplačnem prenosu javne kulturne infrastrukture, ki ne vsebuje navedenih bistvenih sestavin, je nična. Prepoved odtujitve in obremenitve pa se vpiše v zemljiško knjigo (77. člen). Kadar obstaja javni interes, da se zaradi kulturnega potenciala in infrastrukturne primernosti nepremičnine v njej izvajajo javni kulturni programi ali kulturni projekti v javnem interesu, za katere ne obstaja druga razpoložljiva primerljiva javna kulturna infrastruktura, lahko lokalna skupnost najame nepremičnino, s čimer zagotovi kakovost in raznovrstnost kulturne produkcije ter dostopnost kulturnih dobrin. Javni interes na ravni lokalne skupnosti ugotovi občinski svet na predlog župana. Najemna pogodba se lahko sklene za obdobje, ki ne sme biti daljše od desetih let. Po preteku obdobja se lahko na podlagi ponovno ugotovljenega javnega interesa pogodba podaljša. Najemno pogodbo v imenu lokalne skupnosti sklene župan. Za oddajo navedene nepremičnine v upravljanje oziroma v najem javnemu zavodu ali drugim kulturnim izvajalcem se uporabljajo določbe ZUJIK, ki urejajo oddajo v upravljanje oziroma najem javne kulturne infrastrukture javnemu zavodu ter oddajanje v najem javne kulturne infrastrukture drugim izvajalcem (78.a člen ZUJIK).

3.8 Pogodbe o financiranju v javnem interesu za kulturo

- 18 Pogodba o financiranju v javnem interesu za kulturo je pogodba, ki jo sklene država s pravno osebo oziroma posameznikom, ki je izvajalec javnega kulturnega programa oziroma kulturnega projekta (93. člen ZUJIK).

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/

93. člen Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/ se spremeni tako, da se glasi: *'Pogodba o financiranju v javnem interesu za kulturo (v nadaljnjem besedilu: pogodba) je pogodba, ki jo sklene država, pokrajina ali občina s pravno osebo oziroma posameznikom, ki je izvajalec javnega kulturnega programa oziroma kulturnega projekta ali med seboj.'*

Tretja alineja drugega odstavka 93. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/ se spremeni tako, da se glasi:

'- pogodbe o pokrajinskem ali občinskem sofinanciranju javnih zavodov države (68. člen),'

V petem odstavku 93. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/ se črtajo besede »lokalne skupnosti ter«.

3.8.1 Postopki javnega poziva in javnega razpisa

- 19 Kot določa ZUJIK, se v primeru, da posamezna vprašanja postopkov javnega razpisa in javnega poziva v ZUJIK niso drugače urejena, zanju smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek. ZUJIK določa nedopustnost izdaje odločbe o financiranju javnih kulturnih programov oziroma kulturnih projektov, dokler ni sprejet proračun za leto, v katerem se odločba izdaja. Postopki, določeni z ZUJIK, pa se uporabljajo tudi za lokalne skupnosti, s tem, da pristojnosti ministra izvršuje župan oziroma drug organ, ki je po zakonu pooblaščen zastopati in predstavljati lokalno skupnost (100. člen ZUJIK).
- 20 Postopek za zbiranje predlogov javnih kulturnih programov in kulturnih projektov, ki se financirajo iz javnih sredstev, se izvede bodisi kot javni poziv bodisi kot javni razpis ali neposredni poziv (102. člen ZUJIK).
- 21 Postopek javnega poziva se uporabi takrat, ko je mogoče jasno vnaprej določiti umetniške, kulturnopolitične, strokovne in druge kriterije ter zahteve, ki jih mora izpolnjevati javni kulturni program ali kulturni projekt za financiranje iz javnih sredstev, financirajo pa se programi oziroma projekti, ki te kriterije in zahteve izpolnjujejo, in sicer po vrstnem redu prispetja predlogov do porabe sredstev. Postopek javnega razpisa se uporabi takrat, ko je mogoče vnaprej določiti le kriterije za ocenjevanje in vrednotenje predlogov kulturnih programov ali projektov, financirajo pa se tisti programi oziroma projekti, ki so v postopku izbire ocenjeni oziroma ovrednoteni višje (103. člen ZUJIK).

- 22 Postopek se uvede z objavo javnega poziva ali javnega razpisa. Javni poziv oziroma javni razpis objavi župan za posamezno vrsto kulturnih programov ali kulturnih projektov. Župan sprejme sklep o začetku postopka za izbiro kulturnih programov in projektov, s katerim določi vrsto postopka, datum objave in besedilo razpisa (104. člen ZUJIK).
- 23 Za strokovno presojo in ocenjevanje predlogov kulturnih programov in kulturnih projektov so pristojne komisije, ki jih imenuje župan (105. člen ZUJIK). Na tem mestu naj opomnimo, da ZUJIK posebej določa postopek javnega poziva in postopek javnega razpisa. Način dela v zvezi s postopkom izbire kulturnih programov in kulturnih projektov, ki se financirajo, postopek sklepanja pogodb in način izvajanja nadzora nad pogodbami pa je predpisal minister, pristojen za kulturo, s **Pravilnikom o izvedbi javnega poziva in javnega razpisa za izbiro kulturnih programov in kulturnih projektov**.

3.8.1.1 Postopek javnega poziva

- 24 Besedilo javnega poziva mora vsebovati vse sestavine, določene z ZUJIK. V navedenem besedilu pa se določi tudi skrajni rok, v katerem morajo prispeti vloge. Navedeni rok pa ne sme biti krajši od enega meseca in ne daljši od enega leta (108. člen ZUJIK).
- 25 Stranka lahko v skladu z določili ZUJIK svojo vlogo dopolnjuje ali spreminja do ocenjevanja in vrednotenja vloge na strokovni komisiji. Če stranka za isti program ali projekt na javni poziv pošlje več vlog, se obravnava prva vloga, ostale pa se zavržejo, razen če jih je mogoče obravnavati kot dopolnitve ali spremembe prve vloge (109. člen ZUJIK).
- 26 Uradna oseba, ki sprejema vloge na javni poziv, mora na vsaki vlogi jasno označiti datum in uro vložitve vloge oziroma datum in uro oddaje na pošti (110. člen ZUJIK). Navedene vloge se obravnavajo posamično in vsaka predstavlja ločeno upravno stvar, razen če niso izpolnjeni zakonski pogoji za združitev postopka. Uradna oseba odpira vloge, ki so prispele na posamezen javni poziv, po vrstnem redu prispetja. Za vsako vlogo uradna oseba ugotovi, ali je pravočasna, ali je popolna in ali jo je podala oseba, ki izpolnjuje v javnem pozivu določene pogoje (upravičena oseba). Vloge, ki niso pravočasne ali niso popolne, ali jih ni vložila upravičena oseba, zavrže župan s sklepom. Za ostale vloge pa pripravi uradna oseba poročilo, ki kratko povzame vlogo in opiše vsebino kulturnega projekta, ki je njen predmet (111. člen ZUJIK).
- 27 Vloge ocenjuje strokovna komisija po vrstnem redu njihovega prispetja. Strokovna komisija oceni ali izpolnjuje predlagani kulturni program oziroma kulturni projekt umetniške, kulturnopolitične, strokovne in druge kriterije ter zahteve, določene v objavi javnega poziva, in predlaga županu: **1.** da vlogo zavrne, ker ne izpolnjuje predpisanih kriterijev in zahtev, ali **2.** da se kulturni projekt financira v določenem deležu (112. člen ZUJIK).
- 28 Na podlagi navedenega poročila strokovne komisije župan z odločbo zavrne vlogo, ki ne izpolnjuje umetniških, kulturnopolitičnih, strokovnih in drugih kriterijev ter zahtev, ali z odločbo določi, da se posamezen kulturni program ali projekt sprejme v financiranje ter določi delež javnih sredstev, pri čemer se obseg obveznosti in način njihove izpolnitve podrobneje določita s pogodbo o financiranju javnega kulturnega programa oz. kulturnega projekta. Navedena odločba je torej podlaga za sklepanje pogodbe o financiranju kulturnega programa oz. kulturnega projekta (113. člen ZUJIK).

3.8.1.2 Postopek javnega razpisa

- 29 Besedilo javnega razpisa mora vsebovati vse sestavine, določene z ZUJIK (114. člen ZUJIK). Razpis mora trajati najmanj en mesec (115. člen ZUJIK). Kot določa ZUJIK, lahko stranka vlogo dopolnjuje oziroma spreminja do preteka razpisnega roka. Stranka do preteka navedenega roka nima pravice vpogleda v vloge drugih strank na istem razpisu. Vloga, ki jo je stranka poslala po preteku razpisanega roka, je prepozna. Do preteka roka lahko stranka sodeluje v postopku le s tem, da na način, določen v razpisu in razpisni dokumentaciji, da vlogo za financiranje programa oziroma projekta, kakršen je razpisan (116. člen ZUJIK).
- 30 Po preteku razpisnega roka komisija za odpiranje vlog hkrati odpre vse vloge, ki so do tedaj prispele. Odpiranju vlog sme prisostvovati vsaka oseba, ki kandidira na razpisu. Župan imenuje izmed uradnikov eno ali več komisij za odpiranje vlog v postopku izbire kulturnih programov ali projektov. Za vsako vlogo komisija za odpiranje vlog ugotovi, ali je pravočasna, ali jo je podala oseba, ki izpolnjuje v javnem razpisu določene pogoje (upravičena oseba) in ali je popolna glede na

besedilo javnega razpisa. Vloge, ki niso pravočasne ali niso popolne, ali jih ni vložila upravičena oseba, zavrže župan s sklepom (117. člen ZUJIK). Za ostale vloge komisija za odpiranje vlog pripravi skupno poročilo, ki vsebuje šifro vloge, prijavitelja in naslov kulturnega programa oziroma kulturnega projekta. Stranke ne morejo prisostvovati pripravi in sprejemanju poročila na komisiji za odpiranje vlog (118. člen ZUJIK).

- 31 Komisija za odpiranje vlog predloži ustrezne vloge na isti javni razpis skupaj s poročili strokovni komisiji s področja, kamor vloga sodi. Strokovna komisija razvrsti vse kulturne programe oziroma kulturne projekte, ki so vsebovani v ustreznih vlogah, glede na kriterije za ocenjevanje in vrednotenje kulturnega projekta, kot so bili določeni v objavi razpisa. O razvrstitvi pripravi strokovna komisija poročilo, v katerem morajo biti natančno navedeni razlogi za razvrstitev kulturnih programov oz. kulturnih projektov, ki so predmet ocenjevanih ustreznih vlog, se financirajo v določenem obsegu, kateri pa se glede na višino sredstev in razvrstitev ne financirajo. Predlog lahko vsebuje tudi po prednostnem redu razvrščeno rezervno listo programov ali projektov ustreznih vlog, ki lahko postanejo predmet sofinanciranja v primeru sprostitev ali povečanja proračunskih sredstev ali rezervno listo, na podlagi katere se lahko povečuje obseg sofinanciranja že odobrenih programov ali projektov. ZUJIK še določa, da stranke ne morejo prisostvovati ocenjevanju in vrednotenju vlog ter sprejemanju poročila na strokovni komisiji (119. člen ZUJIK).
- 32 Na podlagi predloga strokovne komisije izda župan o vsaki ustrezni vlogi, prispeli na javni razpis, posamično odločbo, s katero odloči o odobritvi ter deležu sofinanciranja ali o zavrnitvi posameznega kulturnega projekta oziroma kulturnega programa. V primeru sprostitev ali povečanja proračunskih sredstev lahko župan izda novo odločbo, s katero se na podlagi rezervne liste (iz tretjega odstavka 119. člena ZUJIK) odobri financiranje že zavrnjenega kulturnega projekta oziroma kulturnega programa ali poveča obseg sofinanciranja že odobrenega kulturnega programa oziroma kulturnega projekta. Z novo odločbo se odpravi in nadomesti prejšnja odločba o odobritvi za o zavrnitvi sofinanciranja. Navedene odločbe so podlaga za sklepanje pogodb o sofinanciranju kulturnih programov in kulturnih projektov (120. člen ZUJIK).

Ključne besede

Lokalna samouprava, pokrajina, pokrajinski svet, predsednik pokrajine, pokrajinska uprava, pristožnosti, javni interes, kultura.

Uporabljene kratice

ZUJIK - Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/ (Uradni list RS, št. 77/2007-UPB1, 56/2008, 4/2010, 20/2011, 111/2013, 68/2016).

Viri

Ustava in zakoni

Ustava Republike Slovenije /Ustava RS/ (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121,140,143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90,97,99 in 75/16 – UZ70a).

Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo /ZUJIK/ (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18-ZNOrg).

